

Izhaja vsak četrtek
in velja s poštnino vred
in v Mariboru s pošilja-
njem na dom
za celo leto 3 gid. — kr.
„ pol leta 1 „ 60 „
„ četrť leta — „ 80 „
Naročnina se pošilja
opravništvu v dijaškem
semenišču (Knaben-
seminar.)

Deležniki tisk. društva
dobivajo list brez po-
sebne naročnine.

Slovenski GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak
na velikem trgu
po 5 kr. — Rokopis.
se ne vračajo, nepla-
čani listi se ne spro-
jemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice, če
se natisne enkrat 8 kr.
dvakrat . . . 12 „
trikrat . . . 16 „

Korak za korakom do smotra.

(Izviran dopis iz Konjic.)

Dve nujni želji imamo Slovenci na sreci: da se nam presilna davkarska bremena zljajšajo in pa, da narodni jezik popolno pravico v šolah in uradnih dobi. Kar zadeva prvo gmotno željo, ki se brez bistvenih prememb v upravi izpeljati ne da, ne moremo sami ničesar storiti; to je stvar, ki jo imata drž. zbor in vlada v rokah. Kar pa zadeva národno pravico, si zamoremo sami pomagati, če le hočemo. Gospòski se naj slovenski dopisuje, in gospòska bo slovenski odpisovala, ker je to njena dolžnost.

Ni davno tega, kar sta prišla od c. k. okr. glavarstva v Celji dva slovenska uradna dopisa do konjiške dekanije, ker je ta v dotični zadevi politični gospòski tudi v slov. jeziku bila pisala. Tako se brez dvoma povsod na slov. vloge župnijskih, dekanijskih, občinskih itd. uradnih slovenski odpisuje. Tako je raba slov. jezika v uradnih brez vsega hrupa dejansko izpeljana. Na visoko dunajsko vlado se v tem oziru ne smemo preveč zanašati, ker bi pri kakem pritiskovanju od visoke vlade vpor. uradnikov še stokrat hujši bil, kakor n. pr. na Českem, da si vlada tam ničesar druga storila ni, kakor le to, kar pravica glasno zahteva. Bodimo za zdaj zadovoljni s tem, da imamo vlado, ki pravičnih pritožeb zastran žaljenja národnih pravic ne odbija, nego pomaga, kolikor je le pri sedanjih zamotanih razmerah mogoče. Še drugega znamnja, da se je začelo pri nas daniti, naj omenim. Deležniki letošnjega pastirskega posveta v Konjicah sklenili so 20. julija enoglasno, da se naj v njih imenu želja, oziroma prošnja, visocemu ministerstvu za bogočastje in uk naznani, da bi se ministerski ukaz od dne 22. febr. 1872, po katerem bi ne bilo uzroka, dosedanje navade po župnijskih in dekanijskih uradih nemški uradovati opuščati, prekličje ter v soglasji z ustavno določbo § 17. od dec. 1867 blagovoli izreči, da omenjeno vis. ministerstvo ni zoper slovensko uradovanje po župnijskih in dekanijskih

uradih na slovenski zemlji. Tako se je glasila prošnja. Ravno je prišel odgovor na to prošnjo po ukazu c. k. predsestva dež. vlade v Gradci od dne 19. okt. t. l. štev. 3244 glaseč se v nemškem izvorniku: „dass es den P. T. Petenten freigelassen bleibt, ihr Begehren im Wege des zuständigen bischöfl. Ordinariates zur Kenntniss der hohen Regierung zu bringen“ — t. j. „da je deležnikom pastirske konferencije na voljo dano, svoje zahtevanje po dotičnem škof. ordinariatu visoki vladi na znanje dati.“ To je za nas silno važno! Iz tega ukaza se namreč vidi: 1. da vlada pravičnega zahtevanja konferencije ni odbila ter je ni volja, držati se Stremayr'jevega ukaza od 22. febr. 1872. Ko bi vlada mislila, tega ukaza še dalje se držati, bi bila prošnike naravnoč odpravila s tem, da iz tega nič ne bo.

2. Vlada sama pa tega vprašanja rešiti ne more, marveč mora preč. škofijstvo o tem svojo besedo povedati, kar je po vsem pravilno in naravno. Stvar se bo toraj preč. škofijstvu predložila ter utegnejo isto pot nastopiti vse dekanije, v kterih so se taiste želje in zahtevanja letos javljale. Od preč. škofijstva se pa vendar nadjati smemo, da se pravičnim tirjatvam ne bode vpiralo, ker bi po besedah poštenjaka in narodnega župana pri sv. Kunigundi na Pohorji v zboru kat. polit. društva v Konjicah dne 18. avg. t. l. vendar prečudno bilo, ko bi se prečastiti ordinariat še tudi zanaprej držati hotel zastarele navade nemškega uradovanja, ko vendar eč. naši duhovniki (je rekel Gradišnik) z nami tako lepo slovenski govorijo ter nam božjo besedo, ki je vendar več vredna kot uradne pisarije, v čisti slovensčini oznanjujejo.

Odkar so sv. Oče, papež Leon XIII., v svoji zgodovinsko znameniti okrožnici zastran sv. slovanskih apostolov Cirila in Metodija do vseh nadškofov in škofov kat. svetá pokazali veliko važnost slovanskega naroda v Evropi, čigar šibka vejica smo tudi mi Slovenci; odkar so svitli cesar lani iz cesarskega prestola besedo izrekli, da se imajo narodi pomiriti s tem, da uživajo svoje narodne pravice, se ni več bati, da bi

se — cerkvena vlada narodnim pravicam in toraj uradovanju v narodnem jeziku vstavljala. Mirne vesti tedaj stopimo pred cerkveno vlado s prošnjo, da se začne pri župnijskih in dekanjskih uradih v narodnem jeziku uradovati, kakor se to godi po Českem in Hrvatskem, kder menda niso slaběji katoličanje, kakor smo mi Slovenci. Tisti časi, ko se je mislilo in na vse pretege praktično porabljal, da je namreč hujskalec ter ima debelo črno piko pri visoki vladi, kdor se za narodne pravice oglašja in svoj narod odkritosrčno in djansko ljubi, tisti časi so — ako Bog da, — po Donavi šli tje doli proti mršavi Turčiji za vselej.

Vojaška taksa.*)

Uže takrat, ko je bila sklenena v državnem zboru vojaška taksa, govorili smo nekoliko o njej. Omenili smo o tem davku, da ga imajo plačevati le tisti, ki so v vojaških letih za vojaštvo nesposobni in da se ta davek ravna po premoženju. Ker se zdaj delajo priprave, da se izvršijo postave o vojaški taksi, zato je zelo potrebno, da se ljudstvo podučí o njej, da bo vedelo: Kdo je dolžen to takso plačevati? Koliko ima vsak taksi podvrženi plačevati? Kako se je vesti pri ugovorih? Vsa ta vprašanja spodaj na drobno razložimo, da bo vsak, ki je vojaštvu podvržen, lahko vedel, kako se mu je vesti.

Najprvo vprašanje je! Kdo je po novejši postavi dolžen plačevati vojaško takso? Odgovor: Vsi tisti, ki so bili uže pri stavi ali naboru, pa niso bili potrjeni, ker so nesposobni za vojaško službo, potem tisti, ki so bili kakor edini sinovi starega očeta, matere vdove itd. vojaške službe oproščeni, ali ker so nezmožni postali, in tisti domačini, ki se iz Avstrijsko-ogerske države izselijo. Vojaška taksa teče od 1. januarja 1880 in prva taksa za leto 1880 se ima plačati meseca aprila 1881.

Kako daleč sega dolžnost vojaške takse? Ta taksa zadeva le one, ki so še le 1. januarja 1875 stopili v leta vojaške dolžnosti, in se raztega: 1. pri tistih, ki so bili zaradi nezmožnosti iz nabornega zapisnika izbrisani in pri tistih, ki so bili v tretjej letnej vrsti ali pozneje za nezmožne izrečeni, na vsako leto vojaške službene dolžnosti, v katerem bi moral zadevajoči še služiti, ako bi bil potrjen takrat, ko je bil izbrisan iz nabornega zapisnika, oziroma ko je bil izrečen v tretjej letnej vrsti za nesposobnega; 2. pri tistih, ki so bili zaradi nezmožnosti pred dovršeno službeno dolžnostjo iz vojaške zaveze izpuščeni, na toliko let, kolikor bi jih morali še služiti, da niso bili zaradi nezmožnosti izpuščeni; 3. to velja tudi

pri tistih, ki so bili izpuščeni iz vojaške zaveze zato, ker so bili mej tem kot edini sin, vnuk ali brat oproščeni; 4. pri oproščenih na tisti čas, kateri bi morali še služiti, da niso bili oproščeni; 5. pri izseljencih na vsako leto vojaške službene dolžnosti, kolikor bi jih imel zadevajoči še dejansko služiti ali ako bi bil za zmožnega spoznan.

Kolika je letna taksa? Letna taksa se plačuje pristojnim davkarijam; razdeljena je v 14 razredov ali vrst in znaša na leto: 1, 2, 3, 5, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90 in 100 gld. To takso določa vsako leto za vsakega posebej po zaslišanji župana pristojne občine posebna komisija, katerej je na čelu dotični c. k. okrajni glavar, razpoloži se vsako leto pri županu skoz 14 dni v občini pregled, in sme zadevajoči zoper visokost te takse v tridesetih dneh, potem ko se mu je taksa naznanila, pritožiti se pri c. k. deželnem namestništvu i na zadnjem stopinji pri ministerstvu za deželno branbovstvo. Če je pa deželno namestništvo potrdilo komisijisko določitev, potem pritožba ni več dopuščena.

Po katerih načelih se je ravnati pri določanji te takse? Visokost te takse se ravna po premoženju in zaslužku pri obrtniji, kakor tudi po čistem dohodku tistega, ki je taksi podvržen, po predpisanih neposrednih davkih od obrstva, dohodkov od hiš, obresti in zemljiškega davka. 1 gold. vojaške takse na leto ima plačevati tisti taksi podvrženi, katerega zaslužek ali dohodek dosega navadno dnino in kateri ne plačuje nikakega neposrednega davka. Sicer pa se ima vojaška taksa praviloma tako določiti, da znaša $\frac{1}{10}$ letnih neposrednih davkov z državnimi dokladami vred; ne všteto pa se nikake druge doklade, in se ima za podlago jemati tisti razred, kateremu se davek najbolj bliža. Uvrstiti pa se sme vojaški taksi podvrženi po vseh drugih ozira vrednih razmerah (premoženje, zaslužek, čisti dohodek) tudi v višji ali nižji razred.

Ali se sme taksa znižati ali popolnoma odpustiti? Taksi podvrženi se sme uvrstiti v nižji razred, ako so ga zadele vremenske nesreče, slaba letina ali druge nesreče. Prav iz teh vzrokov se smejo takse popolnoma oprostiti v posebno ozira vrednih primerljajih tisti, ki bi se imeli uvrstiti v kateri štirih najnižjih razredov.

Kdo je dolžen razen vojaštvu podvrženih tudi takso plačevati? Če taksi podvrženi za življenje nima dovolj premoženja ali dohodkov, tedaj prehaja ta dolžnost na tiste osebe, ki imajo po državljanstem pravu skrbeti za njegovo preživljenje. Ti so: pred vsemi drugimi oče, in če je brez premoženja, mati, potem ded in babica od očetove in za tema od materine strani, nazadnje posinovnici. Taksna dolžnost teh osob pa neha, da le vojaštvu podvrženi more sam plačati. Dokler traje taksna dolžnost roditeljev itd. ne sme se od vojaštvu podvrženega nikaka taksa zahtevati.

*) Naj bi to in prihodnjo številko vsakdo shranil, ker skoraj hiše ne bo, katerej vojaška taksa ne bo prizadevala troškov, ali ne donášala dobrot. Reč je tedaj zelo važna. — (Uredn.)

Kako je določiti takso pri roditeljih, dedih i. t. d.? Za te osebe veljajo tista pravila, kakor za one, ki so vojaštvu podvrženi, izjema je pa ta, da se ima deseti del taksi podvržene letne dolžnosti neposrednjih davkov z državnimi dokladami nevštevši drugih doklad deliti še s številom otrok, oziroma vnukov in posinovcev, za katere ima taksi podvrženi izključljivo ali vsaj večinoma skrbeti. Ako bi tedaj kateri oče imel pet nepreskrbljenih otrok i bi moral plačati za sina Janeza vojaško takso, plačal bi tedaj le peti del tega, kar bi moral plačati Janez sam, ako bi bil sam svoj gospodar ter bi imel enake dohodke, kakoršne ima njegov oče.

Kdo se sme vojaške takse oprostiti?

1. Tisti, ki zarad telesnih ali dušnih hib ne morejo sebe in tistih živiti, za katerih hranjenje so po postavi dolžni in ki nimajo za to potrebnega premoženja ali dohodkov; 2. tisti, ki se preskrbujejo kakor ubogi; 3. tisti, ki so bili uže pred letom 1875 vojaštvu podvrženi; 4. vojaštvu podvrženi, ki sicer niso bili poklicani v vojno službo, ampak v drugo službo za vojne namene, in tisti, ki spadajo v črno vojsko za tisto leto, v katerem so bili v službo poklicani.

Kdaj neha taksna dolžnost? Taksna dolžnost neha: 1. če je taksi podvrženi umrl; 2. če je taksi podvrženega zadela kaka hiba, da ni za delo, dokler ta hiba traje; 3. ako se taksi podvrženi iz avstrijsko-ogerske države preseli v drugo državno polovico v tistej državnej polovici, iz katere se je izselil. Če se je vojaštvu podvrženi oprostil vojaške takse, ali če je taksna dolžnost glede njega nehala, tedaj tudi roditelji, dedje itd. niso dolžni plačevati takse.

Če neha taksna dolžnost vojaštvu podvrženih, ali se to raztega tudi na njihove roditelje i. t. d.? Če se vojaštvu podvrženi oprostijo takse zarad telesnih hib, kakor je bilo zgoraj rečeno, ali ker se preskrbuje kakor ubog, tedaj so takse oproščeni tudi njegovi roditelji, dedje i. t. d. Kdaj se ima ta taksa plačevati in kde? Ta taksa se ima vsako leto koncem meseca aprila za minolo leto plačevati, le izseljenci jo morajo za vsa prihodnja leta plačati, predno se jim da list za izseljenje, in sicer pri tistih uradih, katerim se plačujejo državni davki. Zastale takse iztirjujejo kakor državne davke. (Konec prih.)

Gospodarske stvari.

Mladi konji in prerano delo.

M. II. Mnogo konj dobi bolezní notrajne narave, ki niso podedovavne, ampak jih le presilno in prerano delo živinčetom provzročuje. Kakor se tovarniškim delavcem nekateri telesni udje posebno radi pokvarijo in se na njih le takim delavcem lastne bolezní izcimijo, ravno tako je

pri konjih, ki morajo prerano delati začeti in kterim boleznim je samopašnost, neumnost in surovost človekova le predosti krat kriva. Zelo imenitno je toraj za konjerejca oni čas pri žrebetu dobro spoznati in določiti, ko je živinče popolnoma vzrastlo in se do cela razvilo, da lastnik ve, zdaj se sme konj brez vse škode za daljno življenje za delo porabiti. Najvarnejša pot do kolikor najbolj popolno razvitega in močnega konja priti je toraj ta, da se žrebe ne prej za težkejša dela ne porabi, predno je popolnoma dorastlo, t. j. v petem letu starosti. S takim ravnanjem pa ni le ta dobiček zvezan, da se z njim kolikor mogoče krepki konji priredijo, ampak tudi ta, da taki konji tudi do najviše starosti zdravi in krepki ostanejo, če jih morda kaka nezgoda ali nesreča ne zadene. Pri konjih pa, ki so bili prerano vpreženi, so te lastnosti bele vrane.

Ta dozdej naznačena pot konjske reje ima veliko dobičkov na sebi ali draga je taka konjska reja. Potroški petletne konjske reje so celo takrat precej visoki, če je cena krme prav mala. Žrebe mora toraj že precej velike vrednosti v denarjih biti, če se izplača ga pet let brez dela rediti. To pot se more toraj le tedaj hoditi, če je krma prav dober kup ali pa če imajo konji prav visoko vrednost v denarjih, in kdar njihove žlahtne izvrstne lastnosti tudi primernega kupca najdejo, kar se le bolj pri takih konjih more goditi, ki se zarad veselja in zarad lepšega redijo.

Drugače pa stoji račun pri konjih slabejšega plemena, ki takih stroškov nikdar ne povračajo. Tu je proti požlahtnovanju konjske reje dovoljeno žrebeta pred petim letom k delu rabiti, če se noče, da ima konjerejec pri konjereji škodo. Poljsko delo je za take mlade konje najbolj priležno in njihovi rasti in zdravju najmanj škodljivo. Žrebeta, ki so dobro in obilno rejena, se smejo že tudi v štrtem letu za delo porabiti. Vendar morajo pa opravki do dopolnjenega petega leta lahki biti tako, da se le pol toliko ali k večjemu tri četrтинke toliko, kolikor odrašččen konj opraviti more, štiriletnemu žrebetu nalaga. Ako se pri takem delu z živinčetom previdno in prizanesljivo ravna, je tako delo za mladega le blagodejna vaja telesna, ki je rasti in razvitku telesnemu mladega konja koristno. Iz ravno tega vzroka je pa tudi za konje, ki se bolj za veselje in za lepše vzrejajo, dobro, da lahki jezdeci na njih jašejo. Vendar se te vaje ne smejo do popolne vtujenosti živinčeta tirati.

M. Dober pomoček zoper razpokane roke. Vzame se nekoliko strdi in novo zmeden ne posoljen puter. Sme se puter tudi z glicerinom zmešati. S to smesjo se razpokane roke pomažejo in koža je v kratkem zdrava.

M. Kako rože, šipke, pokrivati. S pokrivanjem rož je treba tako dolgo ko mogoče čakati, da je zemlja nekoliko centimetrov zmrzjena. Iztrebljenje krone, to se pravi odpravljenje vseh

subih in slabih vejic, ki ne rodijo cveta, pač pa rastlini odtegujejo sokove, se mora poprej zgoditi. Mladike se spomladi porezujejo.

Drevesc na prodaj ima g. Janez Stegar učitelj pri sv. Petru pod Mariborom: namreč prav lepih štajerskih mošanceljnov, zlatih parmen, črešenj, kosmačev. Menjša drevesa veljajo 8—10 kr. večja 20—30 kr. Vseh je okolo 4000.

Dopisi.

Iz Murskega polja. (Graška razstava.) V. Včasi nekoliko stopinj od vhoda je ležal velik kos železa, ki je bil 10 metrov dolg, 1 meter širok, 30 milimetr. debel in je tehtal 2305 kilo; bilo je še tudi več mejnših kosov. Ta prostor je bil razdeljen v tri dele, v katerih so bili razpostavljeni železni izdelki, kose, motike, lopate, krampi, srpi, lanci, lonci, železo za razkov za vsakotere potrebe. Dalje noži in druge namizne pa kuhinjske železne reči; tudi premog, vsakojačko kamenje, razne plehovine, droti i. t. n., kar more pač biti železnega. Od tod sta bila dva oboka (velba) zidana, eden od kamenja drug od premo-ga. Skozi se je hodilo v prostor, kateri je bil tudi na 3 prostore razdeljen. V srednjem je bila razpostavljena različna melja (moka), kruh, masti, hmelj, žgavne tvarine, žganjice, rum, špiritus i. dr.; dalje pivo, cukar, pečene cukrarije, pa drugo kaj lepega. Na levi t. j. na južni strani je se videl med v panjih, iztiskan med, setovje, vosek in drugo, vse v lepem redu in snagi. Dalje sviloprejne reči; jesih itd. tu je imela tudi mariborska sadje in vinorejska šola svojo razpostavo. Na pravi, t. j. na severni strani so pa bili leseni izdelki, razna orodja, prerezi lesa, drva, seno, deske, boleni les, sprhneti les, i. dr. Od tod je bil proti severni strani vhod. Tu je bil na prvi pogled umetno narejen ribnik, v katerem je čista voda pretekovala in v njem razne ribe pa raki. Navkoli je bilo več lovne sprave, mrež i. d. V tem prostoru so imeli vrvarji raspostavljene svoje izdelke in prav lepo konoplino. Od tod naprej so pa bile razne rože lepo sestavljene in naposled poljski pridelki. Z eno besedo bodi rečeno vse, kar kmet, vinogradar in vrtinar pridelati zamore, bilo je razno zruje, kaj in kakorš-no se da pridelati, bilo je tudi še snopje poljskih pridelkov, razni krompirji, tikve, murke, (kumare) zelje, šalata, fižol, koruza, razne žita, pšenice, travino seme i. t. n. Dalje trsi, drevesca, gozdno slivje, požlahtnjeno grozdje, jabelka, gruške, slive, vse v najlepšem redu. V tem prostoru si našel vse, kar črna zemlja nepremakljivega, to je ne živega, za razni živež rodi. Ta prostor zapustima, izstopi-ma in grema zunaj po vrtu kraj vseh prostorov od zgornje k doljni strani. Tu so bili pod prostim nebom nekateri tudi pod strehami razni stroji ali mašine. V začetku so bili že videti mlinski kamni, zraven so še pa delali delalci graškega Kōrōza, velikega fabrikanta, neko mašino skupaj, ktere se

pa nisem dočakal, kaj in kaka je bila, ker sem kmalu zapustil Gradec. Le to je še bilo videti, da je gonil velik hlacon, v katerem je se zmirom kurilo, stroj, ki je izdelaval gombečnice (Spenadl) in drugi stroj, ki je sekal evice. Dalje vstopima, kder je se razprostrlo gledaleu veliko število raznih reči in strojev. Bili so razni plugi z 1, 2, 3mi deščicami, osipalniki, ruvalniki, krčniki i. dr., razne brane, razna kola, vozovi, mlatilnice, ročne in soparne, za vprego in za ročno gnanje, preše, veliki sod in še mnogo mnogo kaj drugega. Naj-raje bi pa še videla delo sodarja Arneja Morda iz Babincec pri Ljutomeru, ki je naredil mali sod brez obročev, politiran in v njem za 6 sort vina prostor, katero vino se da točiti iz soda na 3 pipe, na vsako pipo teče dvoje vino, na dnu nad pi-pami je pa izpeljana podoba leporezana sv. Ur-bana. Drugi sod je pa naredil brat Arnejev; toti ima za 4 sorte vina prostor in 2 pipi. Ta soda še nista bila razpostavljena, ker je še dosti reči ležalo v zabojih ne izloženih; delalci so še pri-pravljali eno in drugo zmirom naprej. Dosti dneva je že minolo in od pregledavanja vsega so nama oči zatemnele, tedaj sva za ta den storila konec pa sva se podala k živini, do konjev.

Nastopil je 4. september. Vdeležima se kraj lančnega mosta v frančiškanski cerkvi službe božje. Po sv. opravilu pregledama nekoliko med tržci in tržkami, ki so na večih trgih imele raznoterosti na prodaj, kakor: sadja, mesa, masla, masti, zelenjave, perjadi itd., pa vse močno drago. Čujte! 1 breskva 4 kr., gruška debela 5 kr., drobnejša 3 kr., ja-belko 3, 4, 5 kr. grozd 15, 20 kr. par pišeneec, kakoršnih pri nas peratninski tržec („kopunar“) za 40, 50, 60 kr. dobi, 1 fl. 20 kr. ne krajcarja menje. Blago, ako pri nas velja 1 meter 50 kr., tam 60, 70 kr., robec tu 30 kr. tam 40 kr. Britvo sma cenila pa kaj pri nas se dobi za 40, 60 do 70 kr., tam pa ena 5 fl., ena 4 fl. 50 kr., ena 4 fl. več pa jih ni imel. Več reči sem cenil pa vse je dosti dosti dražje, ko pri nas. Tedaj naj kdo reče, da je v mestu kaj ceneje, vse je drago, tudi pijače, posebno pa jedi so močno napete. Na lanč-nem mostu, na Murskem velikem trgu in drugod ni bilo več videti kinča in lepotije, zastave, slavo-loki in drugo je vse minolo in se vse veselje pre-selilo v razstavin prostor. To vse nekoliko pregle-dama, sebe oskrbima potem se podama nazaj v razstavo, kjer živine ne zanemariva, potem pa pre-gledavat konj, ki so bili v 3 prostorih.

(Konec prih.)

Iz Čadrama. (Naša letina.) Sv. Terezije god je minul in z njim tudi trgateg v naših krajih in letos so nekateri pri nas, kar je nenavadno, že teden pred Terezijenim se v vinograde podali in sicer na tihem brez strela in petja, kakor bi grozdja ne bili sami pridelali, ampak ga kradli. Druga leta, ako so prvi dnevi vinotoka lepi bili, je vse nekako navdušeno bilo, letos pa mrtvo, to pa vse za tega voljo, ker so vinogradi nam za to leto

silno slabo obrodili, kajti veliko jih je uže po zimi škodo trpelo, posebno še jih je pa obrala stanovitna moča, vsled ktere je vsak den menje grozdja prihajalo, tako da se za vsem ni na oralu pridelalo po dva polovnjaka in nekteri tožijo, da še tako slabe trgatve niso imeli, akaravno vže 30 let gospodarijo. In čudo je to, da še vino pri nas vendar večje cene nima, ker se mošt plačuje polovnjak 27—30 fl., starina pa je že poskočila do 40 do 50 fl. Z drugimi pridelki smo pri nas dosta srečnejši od mošta in se sme po pravici letina v naših krajih hvala Boga še dobra imenovati. Sena sicer ni bilo toliko, kakor lani, a vendar še dosta in naj bi ljudje ne puščali predolgo travnikov nepokošenih, da že vsi rujavi prihajajo. Ko bi bili začetka rožnika kosili, bili bi lahko vsi krasno krmo pod streho spravili. Kteri so pa še le v drugi polovici tega meseca to storili, tisti so po 14 dni seno belili in nekterim ga je še voda poplavela ali tudi odnesla. Ozimina, žita so se vkljub hudeji zimi dobro obnesla in so močno plenjala, kakor uže davno ne tako. Tudi turšica je srečno dozorela, tako, da že zdaj na njenem mestu ozimina zeleni. Krompir nam je sicer začel že po njivah gnjiti, ki smo ga na debeli zemlji imeli, a zato nam je pa fažol obrodil in korenje je precej debelo postalo in če nam ovsa zmanjka, ga nam bodo Pohorci dali! Česar smo pa lani celo pogrešali in letos v obilnosti pridelali, bilo je sadje. Imeli smo sliv še precej veliko, dosta tudi grušek največ pa še jabelk tako, da smo jih lahko nekaj stolkli za mošt v pijačo ljudem in za kis, nekaj smo jih prihranili za rabo in jed' po zimi, največ pa se jih je prodalo, kakor že davno ne toliko. Voz za vozom se jih je ene dneve videlo v naši vesi in v Oplotnici nalagati in proti Mariboru peljati. Marsikteri kmet je dobil lepega denarja za nje, da je davke pobotal in si bo še lahko zimske obleke in obutelji priskrbel, jabelka so našemu kraju veliko stotakov prinesla. To bo tudi menda marsikterega nemarnega gospodarja vzbudilo, da bo za naprej vse še prazne prostore po pašniku in ob potih rad s sadunosnim drevjem zasajeval in bo drugo staro trebil, da ne bo vse v mehu in zapuščeno kakor po 100 let staro hrastovje in bo tudi že zdaj jeseni in po zimi rad sadunosnikom gnojil in to bo ne samo dobička prinašalo, ampak bo tudi naš kraj v lepoti jako povzdignilo in k temu nam Bog pomozil in sreča junaška!

Od sv. Lovrenca v Slov. goricah. (Zborovanje.) Vsi slavjanski časopisi se hvaležno spominjajo enciklike našega papeža Leona XIII. glede naših slavj. apostolov sv. Cirila in Metoda. Tudi tukajšnje nar.-gosp.-politično društvo v zborovanji 2. septembra porabilo je svečanosti, ktere so že drugod letos svetkovali, tako zlasti 50letnice Njih Veličanstva cesarja Franca Jožefa in tisočletnice dovoljenja slavjanskega jezika za službo božjo. O petdesetletnici je govoril g. Š. povzemši iz živ-

ljenja cesarja Franca Jožefa primerne črtice, predstavljajé nam ga ko dobrotljivega, usmiljenega in skrbnega našega očeta in vladarja ter končal z živijo-klici vladarju na mnogaja leta! O slovenskem jeziku poročal č. g. S. kako je uže pred jezero leti slovenski jezik bil sposoben in vglajen za pisavo, kako sta uže sv. Ciril in Metod pisala in na slov. jezik sv. pismo in druge cerkvene knjige preložila med tem, ko se sedaj slovenskemu pravica krati, in ne da, kar mu zgodovinsko gre, kako je uže takrat bil slov. od papeža Janeza VIII. dovoljen za službo božjo itd. Pokazale so se tudi érke staroslovenske — glagolica — v kteri so pisane bile prve slovenske knjige. O trsni uši, o tej veliki nesreči za vinogradarje in o drugih gospodarskih rečeh so govorili preč. g. M. Slednjič je bila volitev novih odbornikov, a pevcil so med tem svoje glase krepko povzdignoli domovini v slavo.

Iz Celja. (Kat. podp. društvo — novi župan — zvonik — sv. Jožef.) Kat. podp. društvu v Celji so darovali: 1) Č. g. Simon Gabere, kaplan na Ponkvi (zopet) 5 fl., 2) Neimenovan iz Savinjske doline 5 fl. 3) Neimenovan iz Podsrede 3 fl. 20 kr. 4) Vč. g. Erjavec, župnik v Zrečah 2 fl. 5) G. Karol Šah, obč. svetovalec v celjski okolici 2 fl. 6) G. Matevž Glinšek, obč. odbornik v celjski okolici 2 fl. 7) G. Lipovšek za starim Gradom 2 fl. 8) Neimenovan iz Zreč 2 fl. 9) Po vč. g. P. Donatu 5 fl. 10) Vč. g. Peter Cizej, župnik v Reki 3 fl. Bog plati! Občinski zastop. celjske okolice je izvolil po večini glasov v župana gosp. Antona Male, ki je opravljal že pretečena 3 leta to častno službo. V prvega občinskega svetovalca je izvoljen g. France Lipovšek, v drugega g. Karol Šah, in v tretjega g. Andrej Žnider. Imam poročati, da se bode blagoslovljenje novega 66 metrov visokega zvonika pri ondašnji Marijini cerkvi obhajalo v nedeljo 21. novembra. Ob enem se bojo blagoslovljali tistega dne 4. novi zvonovi, kterih največi tehta 47 centov. Zvonove je vlijl ljubljanski zvonar g. Samassa v B mol akordu. Čč. oo. misionarji pri sv. Jožefu poleg Celja obhajajo od 14. do 28. novembra t. l. 200letni spomin pozidanja svoje cerkve. O tem je „Slov. Gosp.“ že enkrat poročal. Vsaki dan se imajo vrstiti v teh 14 dnevih po 3 pridige. Kdor ob tem času prejme sv. zakramente ter obišče imenovano cerkev sv. Jožefa, se zamore vdeležiti sv. odpustkov.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar so v lastno-ročnem pismu čestitali nemško-pruskemu generalu Moltke-ju k njegovej 80letnici. Nemškim liberalcem velja to kot poseben dokaz politične zveze in prijateljskih razmer med Nemčijo in Avstrijo. — Cesarjeviča nadvojvode Rudolfa ženitev z belgijsko princesinjo odložena je do 14. febr. 1881. — Mnogo se pogovarja o dvojnem cesarskem odlikovanji:

poslanik papežev kardinal Jakobini je pred odhodom v Rim prejel veliki križec reda svetega Štefana; isto odliko dobil je tudi ogerski ministerski predsednik Tisza. — Pri vojaštvu vršijo se meseca novembra vsako leto med oficirji znatne premembe. Novih lajtenantov je več kakor 200. Jako zavzeli so se ljudje, ko so poizvedeli, da imamo do stotnika doli več oficirjev penzioniranih nego v službah nastavljenih; v službi je namreč 11 (15) feldzeugmeistrov, 58 (91) feldmaršal-lajtenantov, 111 (176) general-majorov, oberstov 268 (460), oberst-lajtenantov 299 (390), majorov 583 (763), stotnikov 3248 (4010), a v penziju plačujemo v obročkih pristavljeno število visokih oficirjev. — Poljska poslanca grof Djedožički in g. Volski sta izpovedala svojim volilcem, da bodo Poljaci zanaprej še bolj trdno se oklenili stranke grof Hohenwarthove, ker od nemških liberalcev nimajo ničesar dobrega pričakovati. — Nemški „šulverein“ vzdržuje nemške paralelke na gimnaziji v Mezaniču na Moravskem za 3 nemške dijake, drugi so Abrahamovega rodu. — Zoper učiteljice nasajajo se čedalje bolj nemški učitelji sami. Pravijo, da jih je preveč in odveč. — Vladni italijanski list v Trstu „Osservatore Triestino“ drzne se imenovati slovensko Primorje: italijanske pokrajine (provincie italiane). — Društvo „Edinost“ zborovalo je 2. nov. t. l. v Sesani. — Kranjski nemčurji rogovilijo pod vodstvom Kalteneggerja in Vesteneka čudno drzno zoper sedanje ministerstvo. Ko bi se pod Auersperg-Lasserjem kateri slovenski uradnik drznil kaj takega početi zoper ministerstvo, takoj bi ga bili vteknoli v kakšno „Lipoglavo“. Ljubljanski nemčurji so pred leti vzeli pri mestnem uradništvu slovenskemu poslancu Luki Svetcu službo in mu po sili odkazali penzije 300 fl. Moral si je iti kot notar kruha služiti. Sedaj ko si ga je priboril, mu pa ponujajo službo tajnika v Ljubljani, če ne, mu vzamejo penzijo. Tako dela nemčur s Slovencem! — V delegacijah v Budimpešti je vojni minister zahteval 137.000 fl., da bi stotniki dobili ježnih konj; a delegati mu niso pritrčili pač pa so dovolili 1.091.103 fl. za zboljšanje živeža vojakom. V Sarajevu snujejo prvo hranilnico.

Vnanje države. Bismark vedno tišči na to, da bi Avstrija z Nemčijo se zedinila v eno colno zvezo, a Avstrija bi naj še v isto zvezo posilila Srbijo, Rumunijo in Bolgarsko. To bi bil konec neodvisnemu avstrijskemu cesarstvu pa tudi povod strahovitej vojski; kajti druge vlade bi ne trpele, da bi Nemčija vso kupčijo na jutrovske kraje na-se potegnila. — Temu protivijo se uže znatno Srbi, Bolgari in Rumuni, ker se njihovi knezi marljivo shajajo k dogovorom. — Slavni srbski minister Ristič moral je odstopiti, ker se je branil podpisati nove kupčijske nagodbe z Avstrijo. Naslednik mu je Piročanac. — Ruska vlada je v Kitajsko morje odposlala 13 bark, 148 kanonov in 3000 mož. — Francozi lomijo v samostane in izganjajo nedolžne menihe in nune v tuje dežele. Bog vedi kam bo

po takem prišlo; verni Francozje mislijo čedalje bolj na izgnanega pravega francoskega kralja, ki prebiva večjidel pri nas v Gorici. — Angleški veliki posestniki v Irlandiji mučijo ljudstvo, da je groza; bati je se revolucije. — V Severni Ameriki volijo sedaj predsednika republike na 4 leta. — V južni Afriki so se sosedje ukročenih Zulufafrov vzdignili zoper Angleže. Zovejo se Bazutje in so jednako divji, kakor Zuluvei. — Zoper turškega sultana in perzijskega kralja ob enem so se spuntali divji Kurdi pod Abdulah-kanom ter hočejo osnovati neodvisno državo. Više 20.000 mož napada perzijsko mesto Urmijsko.

• Za poduk in kratek čas.

Anton Magdič

doktor vsega zdravilstva, bivši zdravnik v Ormoži.

IV. Našega slovenskega kmeta, če ga kaka bolezen potere, prestrašijo obilni rovaši zdravnikov, in tako ide rajši h kakemu mazaču si pomoči iskat in si premnogokrat za dosta denarjev smrtnega strupa domov prinese. Naš blagi dr. Magdič je bil pri svojih računih zelo zmeren in ti so bili tudi manj premožnim znosljivi. Da le nekterih primerov omenim. Bilo je prva leta njegovega blagonosnega delovanja, zbolil na hudem legarji moja sestra A. Več tednov ni bila pri pravi zavesti. Bilo je konec zime, poti slabi in dve dobri uri hoda od Ormoža. Kako visok je bil račun za tako daljno pot? Dve srebrni dvajšeci za eno obiskovanje — stara ženka še zdaj živi. Nekega dne ga obiščem, ravno je bil v svoji lekarni in pripravljaval zdravilo; ko je bilo gotovo, vzame knjige, ki so bile zraven, prebira v njih in potem zapiše račun, potem pa veli: moral sem pogledati, kako ceno da imajo ta zdravila, ki sem jih ravno porabil, da ne bi kje preveč računil. Zadnje leto pred dr. Magdičevoj smrtjo zlomila si je moja svakinja nogo; zadnji čas že sam bolehat, nije več rad peš hodil, kako navadno v prvejših letih, ker mu je bilo pretežavno. Z vozom ga je tedaj brat pripeljal, in še potem mislim dva- ali trikrat bolenico obišče in nogo preveže; ni dolgo potem se sam blagi zdravnik vleže na smrtno posteljo, iz katere več zdrav ne vstane. Ko potem pride brat, da račun poravna, gospa najde zapisano: 10 glđ. reci samo deset; mora se omeniti, da bolenik ni bil v Ormoži, temoč 2 uri daleč v fari sv. Tomaža.

A. Magdič je vrednost ljudi cenil, kako je kateri vestno in pošteno izvrševal svoj poklic. Njemu je bil pošten težak, hlapec, vinar, kmet, gospod in plemenitaš jednako ljub: kot zdravnik ni delal razložka. Primerila se je enkrat, da pride v grad Velikonedeljski pol ure od Ormoža — grajščina je last nemškemu redu — najvišji dostojanstvenik (Hoch- und Deutschmeister se imenuje.) — njegova visokost nadvojvoda Maksimilijan d'Este

na visitacijo, in tam zbolil; grajščinskega oskrbnika povpraša: imate tukaj pametnega zdravnika? Tu ne, pa v Ormoži. Pošljite po njega, zapove nadvojvoda. Dr. Magdič v svoji navadni obleki s prašnatimi škornji, kakor se je menda ravno vrnil od drugega bolenika, mahom sede na voz. K Velikenedelji prišedši se oskrbniku M. predstavi. Ta ga gleda, premišljuje in potem predlaga: g. doktor, ne bi se li poljubilo svoje prašnate obleke z mojo črno svetečnjo zameniti pred ko greste obiskat bolenika? Tega ne storim. Če jaz v svoji obleki visokemu gospodu nisem všeč, lahko pojdem domov. — Po tem kratkem razgovoru gre oskrbnik in naznani nadvojvodi: Dr. Magdič je ravno prišel, pa v svoji navadni obleki Vašej visokosti ga skoraj ne upam predstaviti. To nič ne dé, zavrne nadvojvoda, naj se le prikaže. — Magdič si pridobi popolno zupanje visokega bolenika, kateri za nekoliko dni tudi ozdravi, in potem veli g. oskrbniku blizu tako: Imate jako razumnega zdravnika, vidite, na obleč ne gre gledati. V tej zadevi je bil dr. Magdič pravi modrijan. Draga imenitna obleka, kakor zahtevajo nove šege, bila je njegova zadnja skrb; uže kot dijak je o šolskih počitnicah vrnivši se v prijazno Žrjavinsko dolino gosposko suktnjo in hlače hranil v omaro in hodil najrajši v domači narodni obleki; poprijel se je tudi vsakega domačega dela; srp, kosa, motika, sekira se je v njegovih roki enako dobro sukala; in to mu je ostalo vse njegove žive dni. Akoravno so bili njegovi računi zmrni, vendar je po letih prišel če ne do bogatstva, vendar do premoženja. Kupil je poslopja v Ormoži, ki stojijo na mestu nekdanjega kapucinskega samostana, zraven na Dravskem bregu obširen vrt s krasnim razgledom v Haloze in na Hrvatske pokrajine; imel je njive in vinograde. Tu se je lotil ob prostih urah različnega dela. Bral sem nekdanj navset učenjakom in vsem, ki pri svojih opravilih bolj rabijo dušne, ko telesne moči, naj se včasih poprimejo dela na vrtu, na polji, tako posebno dobro okrepečajo svoje zdravje. To je menda bilo tudi načelo Magdičeve kot umnega zdravnika. Storil pa je gotovo tudi iz spoštovanja in ljubezni do kmečkega stanu, ga namreč učiti umnega kmetovanja in pokazati, da delati ni sramota. Njegov sin Janko, sedaj tudi doktor in zdravnik v Legradu, je pravil enemu svojih sošolcev, da sta z očetom o šolskih počitnicah hleve stesala in postavila. Dr. Magdič bil je izvrsten vinorejec. Bilo je, mislim l. 1875, ko obišem v Ormoži svojega bolenega sošolca B. kratko pred njegovo smrtjo. Ta mi ponudi kupico vina. Ko ga pokusim, se začudim tako izvrstni kapljici zelo prijetnega okusa. Pitam, odkod imaš tako dobro vino? Od dr. Magdiča, mi pravi, iz samega rizlinga je napravljeno. Res je, si mislim, ako hočemo imeti izvrstno blago, moramo zlahtne sorte saditi in tiste posebič prešati. (Dalje prih.)

Smešničar 45. Kmet sedi za mizo v nekej mestnej krčmi ter prosi natakarja za račun: Kaj

imate oče, vpraša natakar? Kmet: pečenko in kos kruha. Natakar: znaša 60 krajcarjev, kaj imate še? Kmet: prazen želodec!

Razne stvari.

(*Mariborska hranilnica*) je meseca oktobra prejela 137.632 fl., a izplačala 174.852 fl.

(*Zavoljo novega popisovanja*) ali številjenja mora vsak tujec v Mariboru priskrbeti domovinski list, sicer bo iztiran.

(*Pogorela*) je streha kavalerijske kosarne v Mariboru in g. Gšneiderjeva viničarija v Brestenici; mariborski gasilci so povsod nemudoma pribiteli gasit.

(*Ustrelila*) sta se na vrtu Franc-Jožefove kosarne v Mariboru dva korporala od regimenta Belgier, obadva na enkrat.

(*V Pečkah slov. bistriškega okraja*) so ob Dravinji mrtvega našli tata Ant. Bušaverja iz Stattenberga. Pravijo, da so ga tatje tovarši ubili.

(*Naznanilo*). Naznanja se p. n. č. udom slovenske čitalnice v Mariboru, da se je društvo dne 1. novembra t. l. preselilo v prostore pri gospodu Greinerji najete v poštni ulici števil. 7. Dalje se naznanjajo veselice, ktere priredi društvo v teku tega leta, in sicer: 14. novembra: nagovor predsednikov, petje i ples. 8. decembra: tombola 31. decembra: šaljiva loterija i ples. Občni zbor bode na Štefanovo dne 26. decembra t. l. ob 7. uri zvečer. Zabavni večeri vsako nedeljo i praznik. V Mariboru dne 2. novembra 1880.

Odbor.

(*Pri Novicerkvi*) je začela bolezen difteritis ali davica tako hudo razsajati, da je prvi teden v 4 hišah 7 fantičev in 1 deklico podavila. G. c. k. okraj. zdravnik iz Celja najšel je še mnogo otrok, pa tudi par odrasčenih, ktere je že ta bolezen napadla. Bog pomagaj!

(*Sto let star*) postal je letos Miha Felser, viničar pri sv. Ilji v Slov. goricah. Služil je kot grenadir 16 let cesarja. Vojskoval se je zoper Napoleona I. V ognji bil je enkrat pri Mantovi, drugokrat pri Milanu, kder je bil tudi ranjen. Prehodil je veliko sveta. Bil je v Turinu, na gori Ve-zuv pri Neapolji, v Belemgradu na Turškem in v Parizi na Francoskem.

(*Slovenske domoljube preganjati začeli*) so nemškutarji tako, da jih hođijo gosposkam na razni način ovajati. Tako je eden dobil hipoma 3dnevno preiskovanje njegovega mnogoletnega notarstva pa očita se mu le sledeče kot največja krivnja: „Sie stören den socialen Frieden, agitiren bei den Wahlen, insbesondere bei der Bezirksvertretungs- und letzten Reichsrathswahl, Sie haben einen politischen Verein gegründet“, t. j. Vi kalite mir, se vdeležujete volitve, posebno one za okrajni zastop in državni zbor in ste politično društvo osnovali. Jed-

nako nadlegovanih je še več narodnih mož na Štajerskem ter bode kmalu o tem več govora. Slovenci hočemo do dobra poizvedeti, ali veljajo v Avstriji pod ministerstvom grof Taaffejevim državljanske pravice samo za Rudelne, Duchatsche, Hammer-Amboss-kandidate?

(Pri sv. Ani) v Slov. gor. so tolovaji ubili cotarja Steinfelserja in mu vropali 100 fl.

(Okrajni sodnik v Gornjem gradu) imenovan je g. Karol Sok, c. k. adjunkt v Celji.

(V pokoj stopil) je č. g. Gašpar Dornik, mnogoletni in mnogozaslužni župnik pri Novi štifti.

Dražbe. 6. nov. Marija Sukač 4300 fl. v Ljutomeru, 8. nov. Jož. Kočpek 245 fl. v Negovi; 9. nov. Mar. Škrabelj v Črmožišči 2325 fl. 10. nov. Fr. Oset v Trnem 1426 fl. And. Simerl v Vrbetah 2193 fl. 11. nov. Porta v Selnici 5973 fl. itd. itd. 12. nov. Andraš Ploj 4055 fl. Dom. Čolnik 1571 fl. Jernej Murko 2820 fl. in Silvester Antonič 415 fl. vsi pri sv. Lenartu v Slov. gor. 13. nov. Fr. Lukovnjak 4012 fl. v Ljutomeru, Jan. Klužar v Mariboru 54 fl.

Loterijne številke:

V Trstu 30. oktobra 1880: 8, 45, 19, 32, 1.
V Linei " " 88, 7, 48, 50, 90.

Prihodnje srečkanje: 13. novembra 1880.

Slavno uredništvo!

Podpisani prosi slavno uredništvo sledeče vrste v svoj cenjeni list sprejeti:

Podpisani s tem izreka svojo resnično obžalovanje, da je rabil zoper obče spoštovanega tukajšnjega gospoda župnika dr. Lipolda razžaljive besede vsled slabih jezikov in jih kot neresnične preklicuje.

Velenje dne 22. oktobra 1880.

Jernej Troha.

Veliki ali prvi hlapec

se išče za veliko grajsko posestvo. Sprejmejo se tudi pridni in pošteni fantje, koji za vrtnarje, lovec, posteljone, konjarje in druge kmetske opravke sposobnosti imajo. Več pove: oskrbnik v Trebnjem na Dolenskem.

Oznanilo

zavoljo prošenj za štipendijo razpisano od deželnega odbora štajerskega pri sadje- in vinorejski šoli v Mariboru za bližnje šolsko leto, ki se začne s 1. marcem 1881, veli, da se imajo do 1. decembra 1880 vložiti osobno od prošnika pri ravnatelji ovega zavoda v Mariboru. Več pové štev. 43. „Slov. Gospodarja.“

Gradec 4. okt. 1880.

2—2

Deželni odbor štajerski.

Prodaja cerkvenega vina.

V torek, t. j. 9. novembra ob 10. uri popoldnem se bode v cerkveni kleti v Strihovcu 14 polovnjakov kesno nabranega vina po dražbi prodajalo.

Cerkveno predstojništvo pri sv. Ilji v slov. goricah.

Zahvala in priporočba.

Zahvaljujem se vsem, kateri so me dozdejz naročili podpirali, prav srčno, in priporočujem se jim, kakor tudi sploh p. n. občinstvu, posebno č. g. duhovnikom, uradnikom itd. v daljno naročbo.

Prizadeval si bodem, vsakemu njegovo voljo po svoji najboljši moči izpolniti.

Naročila iz dežele izvršujem ravno tako vestno in pridem oddaljenim tudi na dom mere jemati.

Z velikim spoštovanjem

Franc Jesenko,

3—3

krojač v Mariboru, Pfarrhofgasse št. 15.

3—6

Pozor!

Kdor si želi kaj špecerijskega blaga nakupiti, naj gre

v Celje v F. Kapus-ovo štacuno, kder se zares v vsakem obziru pošteno postreže, da je vsak prav zadovoljen. Tam dobi najboljše vrste

kave, olja, riža, južnega sadja, čaja, ruma, apolo-sveč; potem dobra kaljiva, vrtna in poljska semena, ptičji lep itd. vino v buteljah, premoga in apna na debelo in drobno.

Kdor več vkup vzame dobi nagrado.

Zatoraj Pozor!

2—10

Kot izvrstne priznane, prave

voščene sveče

izdelane iz pravega bučelskega voska priporoča

P. & R. Seemann v Ljubljani.